

Bestuursdienst

Directie BST/S&O/Boer

Onderwerp Stadsmonitor 2012



Bezoekadres  
Waagstraat 1

Postadres  
Postbus 20001  
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar  
vervoer bereikbaar,  
buslijnen  
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over  
vertrektijden krijgt u via  
0900-92 92

In uw antwoord graag datum  
en kenmerk vermelden.

E-mailadres  
bestuursdienst@bsd.  
groningen.nl

Website  
www.groningen.nl

Leden van de raad van de gemeente Groningen  
te  
GRONINGEN

Telefoon 050 367 76 65

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 12.3103125

Datum **16 MEI 2012**

Uw brief van

Uw kenmerk

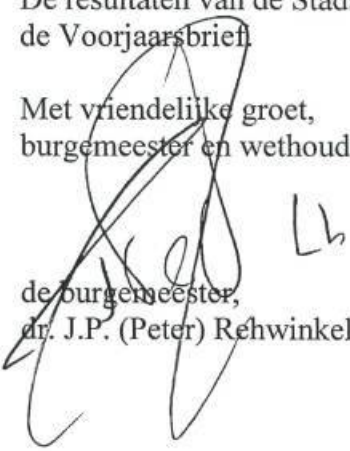
Geachte heer, mevrouw,

Op uw verzoek ontvangt u hierbij een concept-exemplaar van de Stadsmonitor 2012.


De gedrukte versie ontvangt u uiterlijk de laatste week van mei.

De resultaten van de Stadsmonitor zullen worden betrokken bij het opstellen van de Voorjaarsbrief.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders van Groningen,

  
de burgemeester,  
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,  
drs. M.A. (Maarten) Ruys



P -	-	<b>Samenvatting</b>
P -	1	Algemeen
P -	2	Werk en Inkomen
P -	3	Economie en Werkgelegenheid
P -	4	Jeugd en Onderwijs
P -	5	Welzijn, Gezondheid en Zorg
P -	6	Sport en Bewegen
P -	7	Cultuur
P -	8	Verkeer
P -	9	Wonen
P -	10	Onderhoud en Beheer Openbare Ruimte
P -	11	Veiligheid
P -	12	Duurzaamheid
P -	-	<b>Colofon</b>

## Samenvatting

De Stadsmonitor 2012 geeft de opvallendste trends en ontwikkelingen over het jaar 2011 weer in Groningen.

In de opzet van de Stadsmonitor zijn een aantal zaken veranderd. Anders dan in de Stadsmonitor 2011 zijn nu een aantal vergelijkende tabellen opgenomen. Hierin wordt Groningen vergeleken met andere (grote) steden in Nederland. Hierdoor worden de monitoringsgegevens meer in perspectief gezet.

Daarnaast zijn in vergelijking met 2011 minder gegevens over gezondheid opgenomen, omdat voor de metingen op dit terrein een tweejarige cyclus geldt. In 2013 zijn er dus weer nieuwe gegevens beschikbaar.

De opvallendste ontwikkelingen zijn:

### Werken

Een 'tweeledig beeld'. Enerzijds een vrij positief beeld:

- De werkgelegenheid liet in de tweede helft van het jaar een knik zien, maar laat per saldo nog een lichte groei zien, en is zeker nog niet op het wat lagere niveau van een paar jaar terug;
- Het aantal niet werkende werkzoekenden (vooral onder een aantal allochtone groeperingen) is behoorlijk gedaald de afgelopen periode;
- We zien op de lange termijn (tien jaar) dat het aandeel lage inkomens in Groningen wat afneemt en het aandeel hoge inkomens wat groeit;
- Wanneer we kijken naar de factor "aantrekkelijkheid" dan zien we van een forse groei in de toeristische overnachtingen;
- Het aantal startende ondernemers was in 2011 hoger dan in de voorafgaande jaren.

Anderzijds zijn er aantal negatieve ontwikkelingen aan te wijzen:

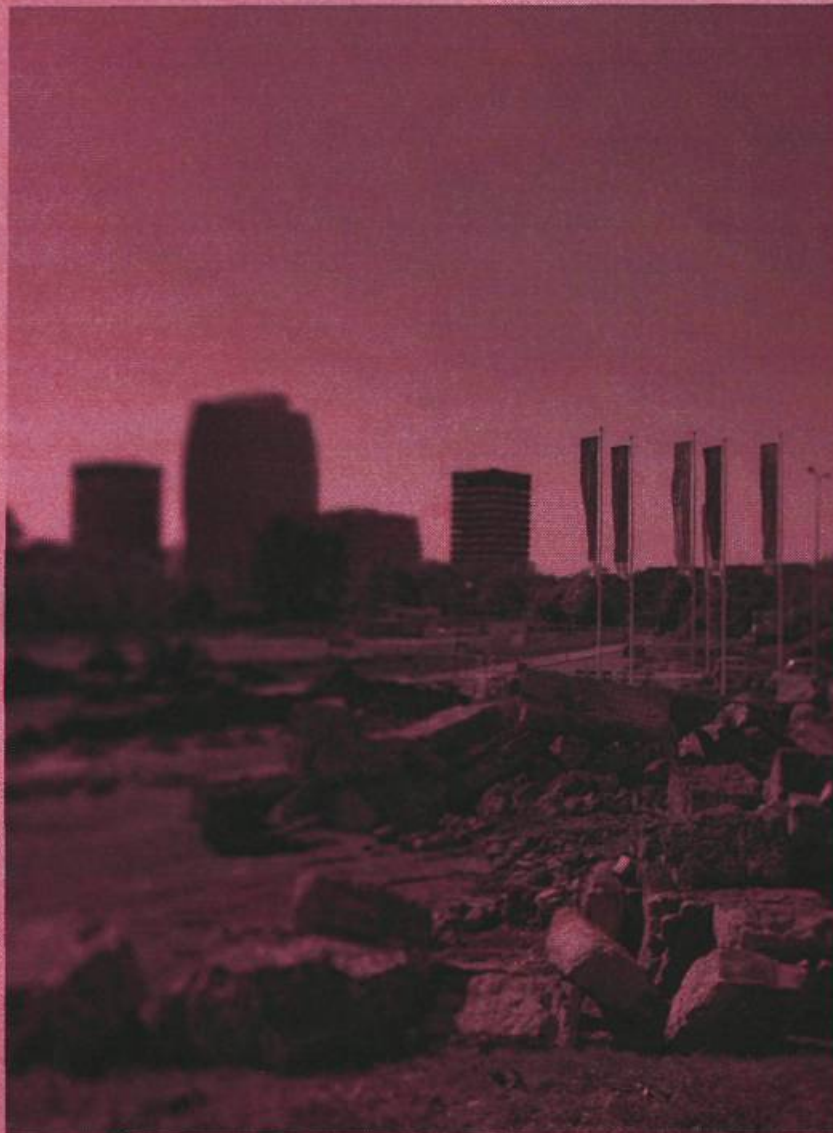
- De uitgifte van bedrijvenlocaties is miniem;
- Het aantal bijstandgerechtigden neemt weer toe;
- De jeugdwerkloosheid neemt weer toe.

### Wonen

- De woningbouwproductie is gedaald, maar is, dankzij de toename van het aantal huurwoningen, nog niet op het lagere niveau van de jaren 2003-2006 beland;
- de slaagkans voor een huurwoning is navenant toegenomen;
- de waarderingscijfers voor het onderhoudsniveau (schoon en heel) zijn onverminderd hoog; Groningen geldt als een van de minst verloederde steden van Nederland.

### Leven

- De Stad groeit door naar 193.183 inwoners en verkeert in een "nek aan nek" situatie met Almere om de zevende stad van Nederland, de toename van het aantal studenten is en blijft daarin voor Groningen doorslaggevend;
- De sociale samenhang blijft stabiel, en is in centrum en in de wijken ten Noord(oosten) daarvan lager dan gemiddeld;
- De criminaliteitscijfers (inbraak en geweld) blijven op een lager niveau dan een aantal jaren terug; het onveiligheidsgevoel is behoorlijk beter dan dat van het stedelijke gemiddelde in Nederland.



## Algemeen: groei inwoners meer dan voorzien

### Groei van de Stad houdt aan

fig 1  
Het aantal inwoners van de gemeente  
Groningen | per 1 januari

Het aantal inwoners was op 31-12 2010: 190.028  
en 1 januari 2012 193.183. Dit is meer dan  
trendmatig viel te verwachten. De oorzaak zit het  
voornamelijk in de volgende tabel.

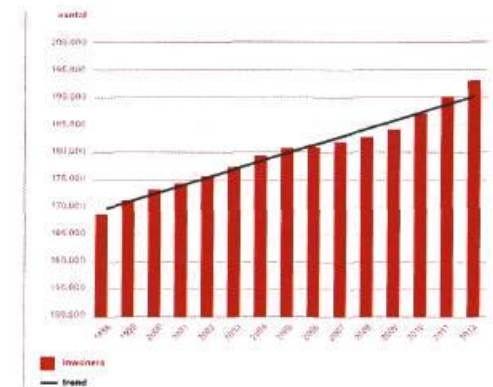


fig 2  
Het aantal studenten, RUG en Hanzehogeschool  
vergeleken met Nederland

Er is een nog steeds groeiend aantal studenten  
aan de RUG en Hanze. De RUG en de Hanze  
groeien sneller dan het landelijk gemiddelde.

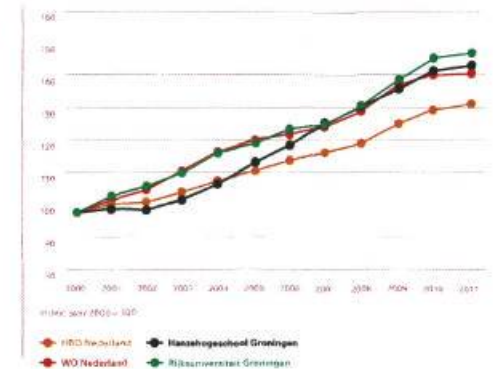
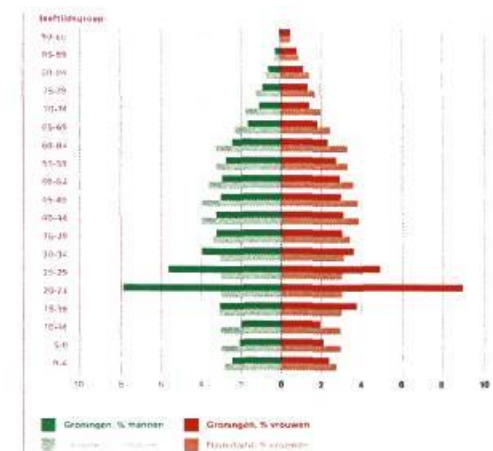


fig 3  
Opbouw bevolking

Groningen kent daardoor een a-typische  
bevolkingsopbouw: vooral veel studenten in de  
leeftijd 20-24, met meer dan gemiddeld aantal  
vrouwelijke studenten.





## Werk en inkomen

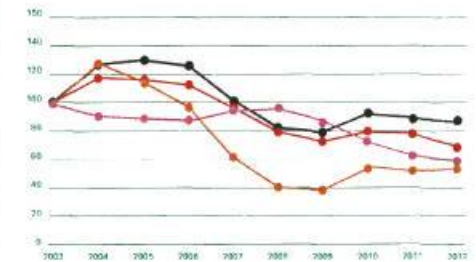
### Aantal werkzoekenden dalend

fig 4

Werkloosheid: aantal NWW'ers Groningen en Nederland en NWW'ers 15 t/m 26 jaar en langer dan 3 jaar Groningen

Het aantal werkzoekenden is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Sinds eind 2009 zagen we het aantal werkzoekenden omhoog gaan, maar in 2010 zagen we de groei weer afvlakken. Op 1 januari 2011 waren er 8309 werkzoekenden en op 1 januari 2012 waren er 7.212 werkzoekenden.

Het is opvallend dat de langdurige werkloosheid sinds 2008 in een dalende lijn zit. Voor de langdurige werkloosheid geldt dat er een 'vertragende factor' in zit, iemand is langdurig werkloos als iemand drie jaar of meer bij het UWV staat ingeschreven. Wat hierbij ook een rol speelt is dat door de vergrijzing het aandeel 55 plussers gaat afnemen. De jeugdwerkloosheid is het afgelopen jaar weer toegenomen. Dat heeft er mee te maken dat de Noordelijke arbeidsmarkt voor starters op dit moment niet gunstig is.



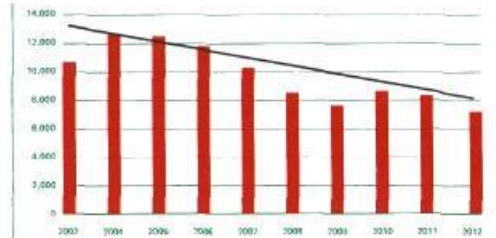
index: jaar 2001 = 100

● NWW Nederland  
 ● NWW Groningen totaal  
 ● Jeugdwerkloosheid  
 ● Algemeen de werkloosheid

fig 5

### Ontwikkeling van het aantal NWW'ers

Het aantal niet werkende werkzoekenden er apart uitgelicht (zie toelichting tabel 4)

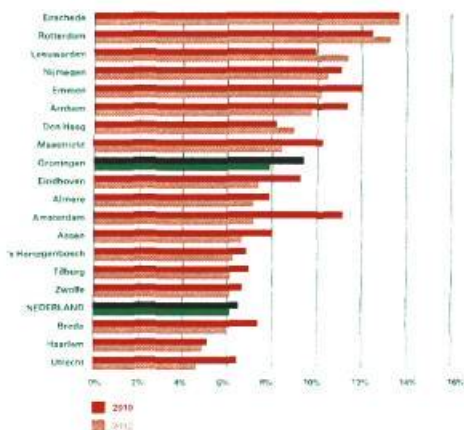


■ NWW'ers  
 — trend (NWW'ers)

fig 6  
Percentage Niet Werkende Werkzoekenden,  
Groningen vergeleken

Ten opzichte van 2010 is Groningen het in de benchmark beter gaan doen.

Van de grootste tien steden in Nederland is het werkloosheidspercentage gemiddeld te noemen, eigenlijk doen alleen de Noordvleugel van de Randstad (Amsterdam, Utrecht, Almere) en de Brabantse steden (Eindhoven, Tilburg) het beter.



**Bijstanduitkeringen: gestegen**

fig 7  
Het aantal bijstandsuitkeringen is op 1 januari 2012 ten opzichte van 1 januari 2011 met ruim 4% toegenomen, en wel van 8235 naar 8589.

Evenals vorig jaar zien we dat het aantal niet werkende werkzoekenden daalt, terwijl het aantal bijstandgerechtigden stijgt. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het feit dat door de economische recessie bijvoorbeeld 'helften van tweeverdieners' en zzp-ers zich terugtrekken van de arbeidsmarkt. Deze mensen komen niet in aanmerking voor een uitkering en schrijven zich niet in als werkzoekende. Op deze manier ontstaat er een stille arbeidsmarktreserve. Keerzijde is dat deze groep als eerste gaat profiteren van een aantrekkende arbeidsmarkt.

De daling van het aantal langdurig werkzoekenden zien we in de bijstand niet terug: het aantal bijstandgerechtigden dat meer dan 3 jaar in de uitkering zit is het afgelopen jaar gestegen.

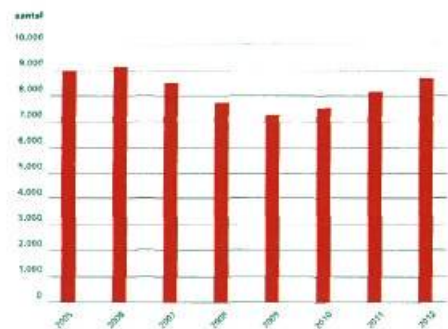
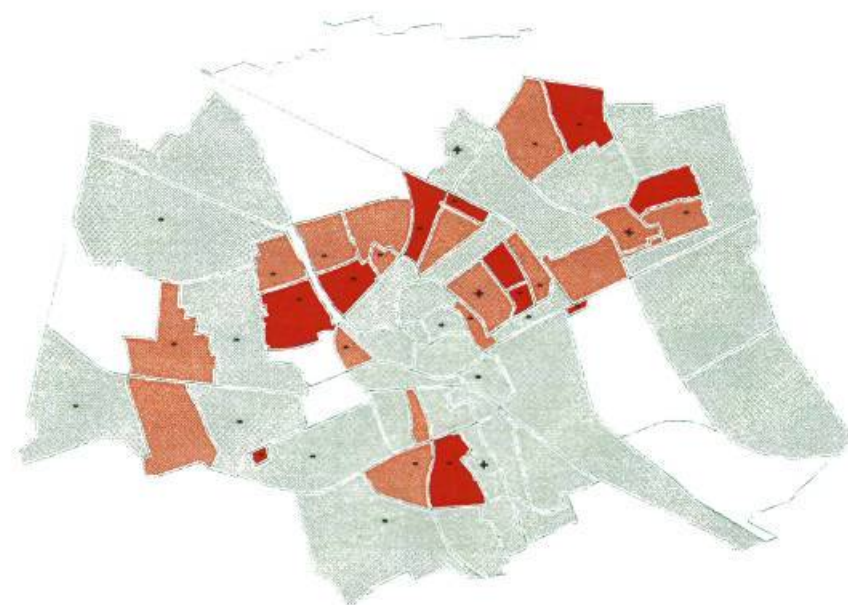


fig 8  
Niet werkende werkzoekenden per buurt

De buurten Vinkhuizen zuid, Paddepoel zuid, De Hoogte, West-Indische Buurt, Bloemenbuurt, Oosterparkbuurt, woonwagenkamp De Kring, Lewenborg noord en Beijum oost en De Weljert noord scoren qua percentage werklozen boven het stadsgemiddelde (rood). Hierin is ten opzichten van 2011 geen verandering in opgetreden. In de Noorderhogebrug, Gorechtbuurt en Lewenborg west (+) is het aantal niet werkende werklozen het afgelopen jaar toegenomen. In de rest van de stad is dit aantal gelijk gebleven of gedaald.



**Inkomen: stabiel**

fig 9  
Ontwikkeling van de inkomens van huishoudens in de stad vergeleken met Nederland

De inkomens verdeling is ten opzichte van de vorige Stadsmonitor nauwelijks veranderd. Het percentage lage inkomens is in 2009 ten opzichte van 2008 enigszins gedaald en het percentage hoge inkomens is iets gestegen. Groningen kent relatief minder topinkomens en meer lage inkomens dan het landelijke gemiddelde. De inkomensgegevens ontvangen wij van de Belastingdienst. Daar zit een vertraging in van drie jaar.

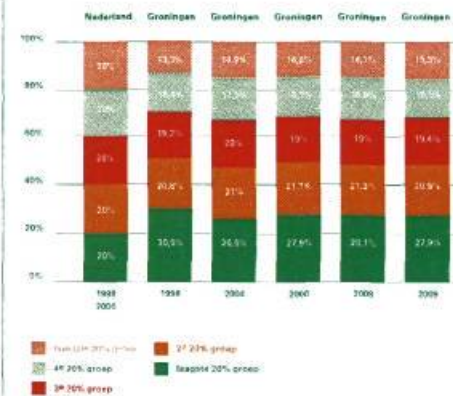
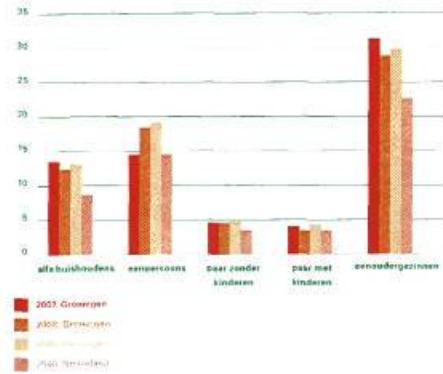


fig 10

**Particuliere huishoudens met een inkomen rond het sociaal minimum, 2006**

We zien een daling van huishoudens met een inkomen rondom het sociale minimum in de Stad, behalve bij de eenpersoonshuishoudens. Opvallend is het aantal eenoudergezinnen met een inkomen rond het sociaal minimum in onze stad. De oorzaak hiervan is dat Groningen een jonge stad is. Het landelijke beeld is vergelijkbaar, alleen de percentages zijn lager.



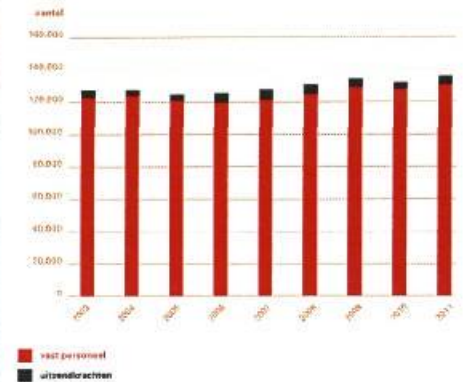


## Economie en Werkgelegenheid

### Lichte toename werkgelegenheid

fig 11  
Totale werkgelegenheid per 1 april

De totale werkgelegenheid in de Stad is gestegen met 3.272 banen. De totale werkgelegenheid is daarmee 135.931 banen. Er is dus sprake van een herstel van de werkgelegenheid ten opzichte van vorig jaar. Het aantal banen is nog nooit zo groot geweest.



### Aandachtssectoren in neergaande lijn

fig 12  
Werkgelegenheid bij sectoren die in de belangstelling staan, 1 april

Behalve de ICT zitten de andere aandachtssectoren duidelijk in de lift. Dit geldt vooral in de hoek van Healthy Ageing (zorg).

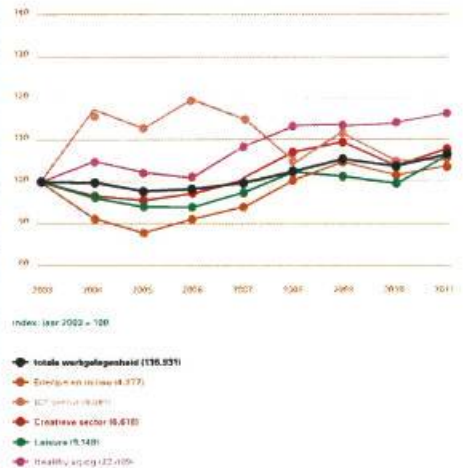
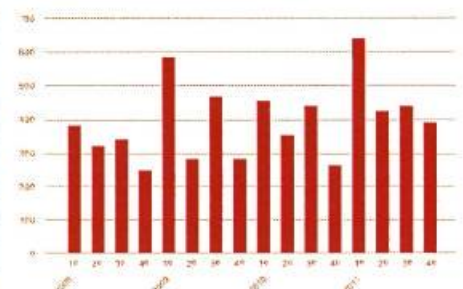


fig 13  
Aantal startende ondernemers, per kwartaal

Het aantal startende ondernemers was in 2011 in alle kwartalen van het jaar wezenlijk hoger dan in voorafgaande jaren.





**Attractieve Stad:  
meer bezoekers van buiten de regio**

fig 14  
Het wekelijkse aantal bezoekers aan de Groninger binnenstad (gemiddeld)

Ten opzichte van vorig jaar zijn er meer bezoekers vanuit de regio die voor meer inkomsten in de Groninger binnenstad zorgen.

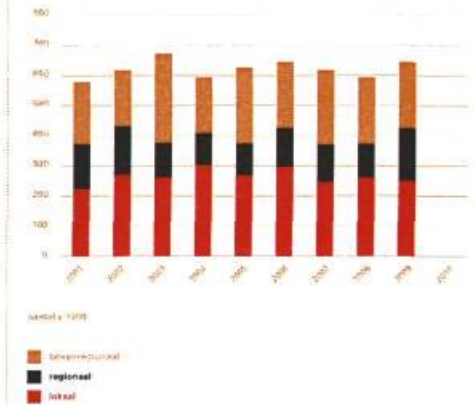
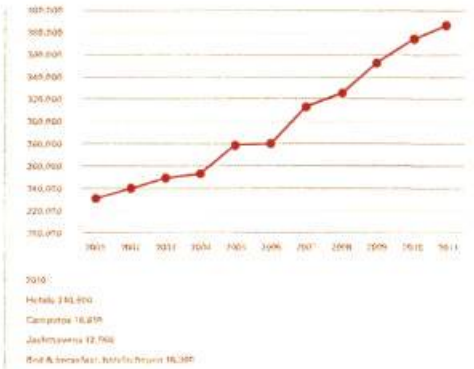


fig 15  
Toeristische overnachtingen

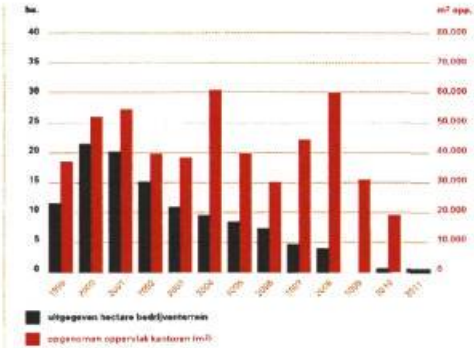
Over tien jaar bezien zijn het aantal toeristische overnachtingen ras gestegen van zo'n 230.000 overnachtingen in 2001 tot 390.000 in 2011.

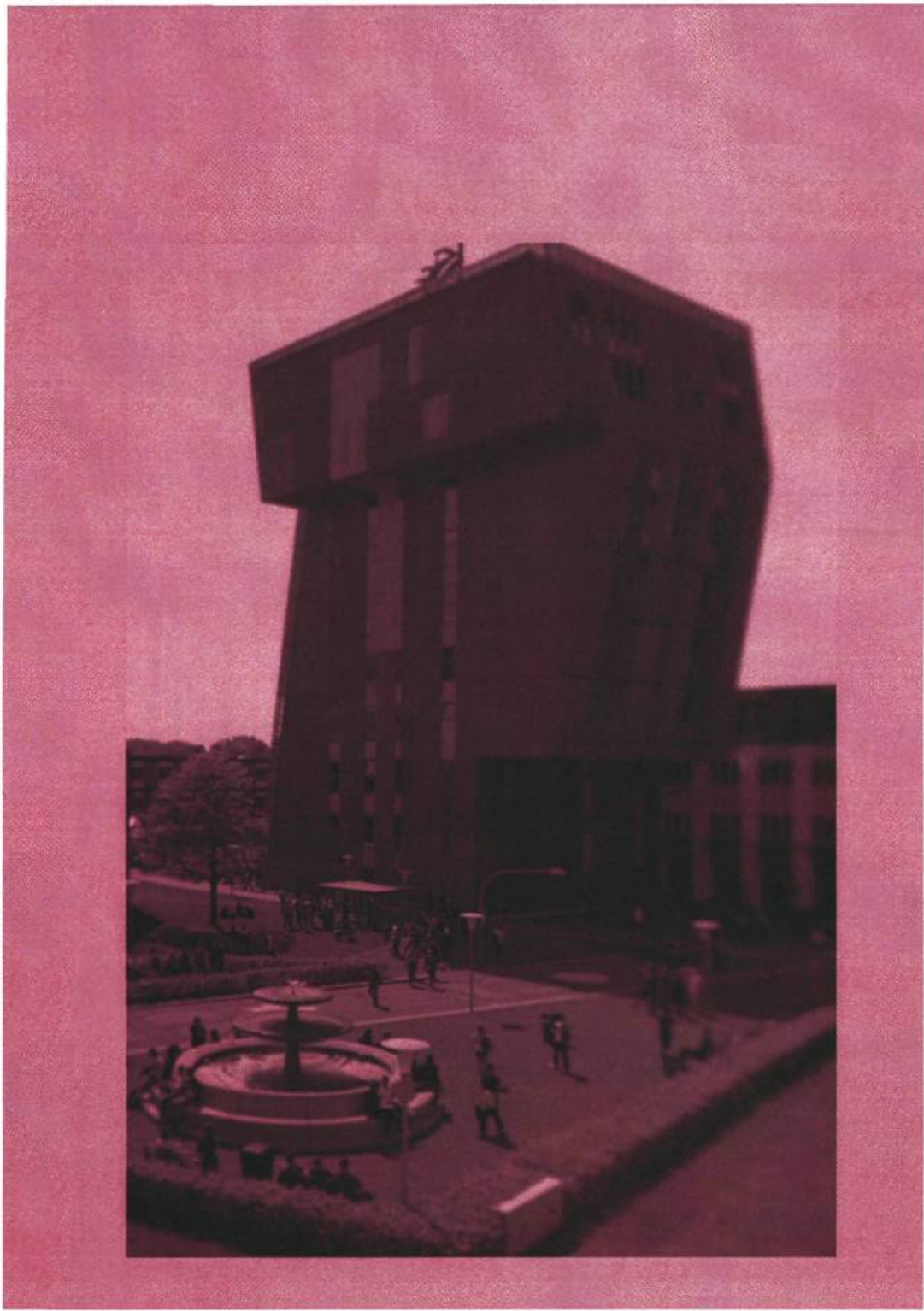


**Bedrijventerreinen in de klad**

fig 16  
Aantal nieuw uitgegeven hectaren bedrijventerrein en opname kantoren (m<sup>2</sup>)

De uitgifte van gronden voor bedrijventerreinen blijft miniem.

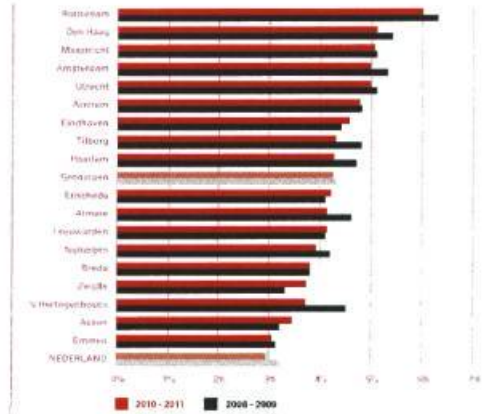




## Jeugd en Onderwijs

Fig 17  
Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters

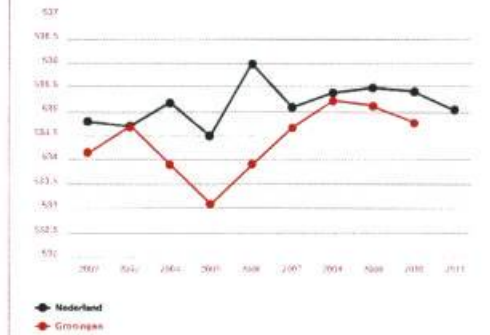
In het percentage vroegtijdig schoolverlaters neemt Groningen van de grotere steden in Nederland een middenpositie in. Het percentage is afgenomen van 4,3 % naar 4,2%. Een paar jaar terug was dit rond de 5%. De vroegtijdig schoolverlaters zijn vooral onder de Vooral mbo'ers te vinden.



## CITO-scores iets onder het landelijke gemiddelde

Fig 18  
CITO scores, Groningen en Nederland

De Cito Scores blijven iets onder het landelijke gemiddelde.





## Welzijn, Gezondheid en zorg

fig 20

Bereid buurtgenoot te helpen bij ziekte of handicap (in gemeente Groningen 90,7%)

Globaal genomen gaan de sociale samenhang en de bereidheid om elkaar te helpen bij ziekte gelijk op namelijk lagere scores in de binnenstad en de oude wijken. Een uitzondering hierop zijn bijvoorbeeld Hoogkerk, Hoornse Meer, De Wijert en Coendersborg, waar de sociale samenhang hoog scoort en de bereidheid om elkaar te helpen onder het gemiddelde ligt. Voor wijken als Beijum en de Oranjebuurt en Schilderswijk is het andersom.

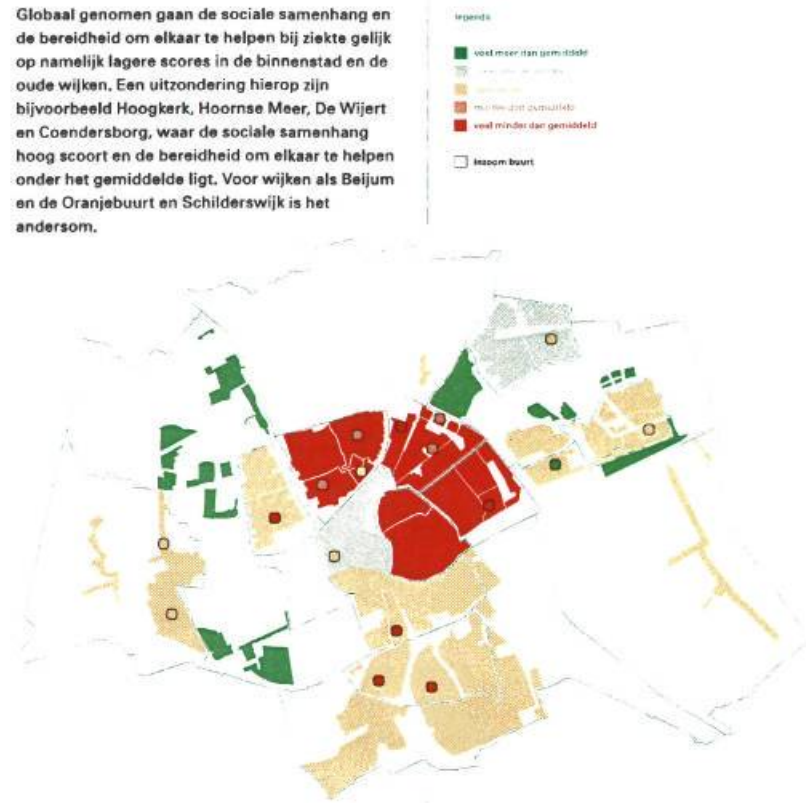
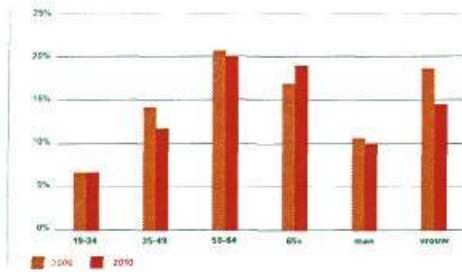


fig 22  
Volwassenen dat in het voorafgaande jaar mantelzorg heeft gegeven (%)

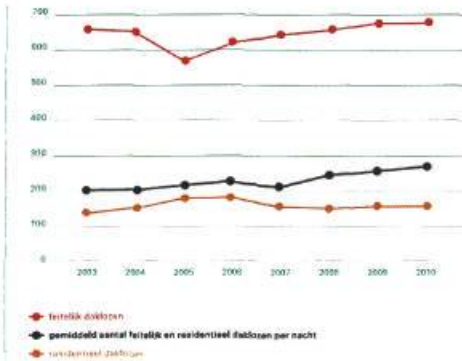
Het aantal mantelzorgers is in de leeftijd 35-65 licht afgenomen en onder 65 plussers licht toegenomen.



### Daklozen licht stijgend

fig 23  
Daklozen en gebruik van de opvangvoorzieningen voor daklozen

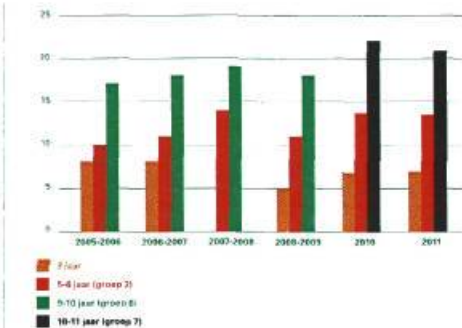
Het aantal daklozen is ten opzichte van 2009 redelijk stabiel gebleven.



### Overgewicht jongeren stijgt

fig 24  
Overgewicht jeugd (objectief gemeten)

Het lichaamsgewicht van kinderen neemt toe met het ouder worden. In 2011 was op 3 jarige leeftijd 7% te zwaar, bij 5 jarigen 13% en bij 10 jarigen 21%. Dit is vrij constant, alleen bij de tien jarigen is het overgewicht licht afgenomen.



### Werkloosheid allochtonen daalt fors

fig 25  
Ontwikkeling percentage allochtone en autochtone NWW'ers

De niet westerse allochtonen hebben de afgelopen jaren in de werkloosheidsstatistiek een behoorlijke inhaalslag gemaakt. Om die reden hebben wij de ontwikkeling van de traditioneel grote groep niet westerse allochtonen in Groningen (Antillianen en Surinamers) apart in beeld gebracht. Bij deze groepen daalt de werkloosheid vanaf medio 2011 in verhouding sterk. Landelijk zien we een ander beeld: daar neemt de werkloosheid onder Antillianen juist toe.

De werkloosheid onder autochtonen en westerse allochtonen daalt vanaf medio 2010 licht.

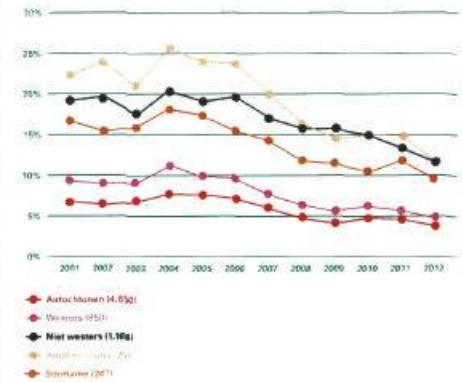


fig 26  
Niet-westerse etniciteit (Gemeente Groningen 10,1%)

Niet westerse allochtonen wonen vooral in de oude wijken in het Noorden van de Stad, Beyum en Lewenborg. Dit blijft redelijk constant.

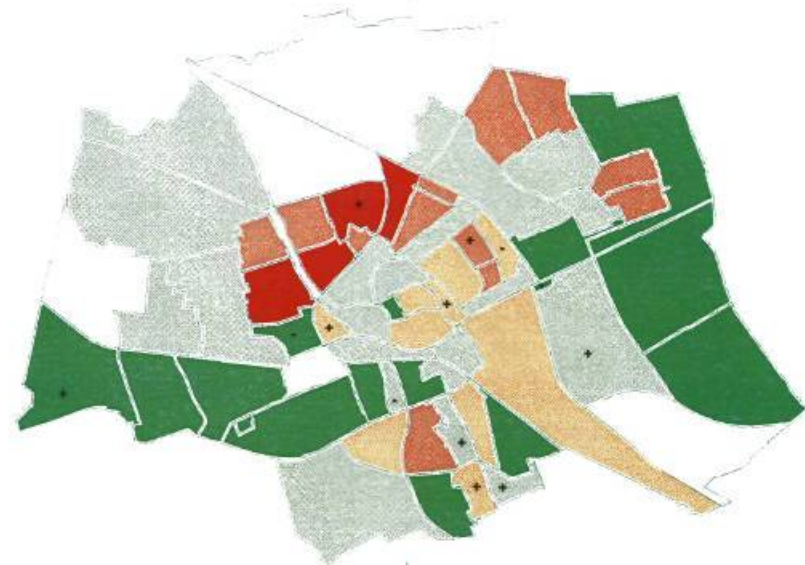
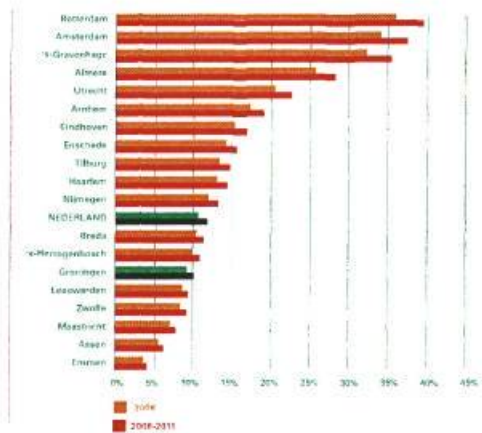


fig 27

Percentage niet-westerse allochtonen, 2008 en 2011

Met de andere Noordelijke steden kent Groningen relatief het geringst aantal niet westerse allochtonen.

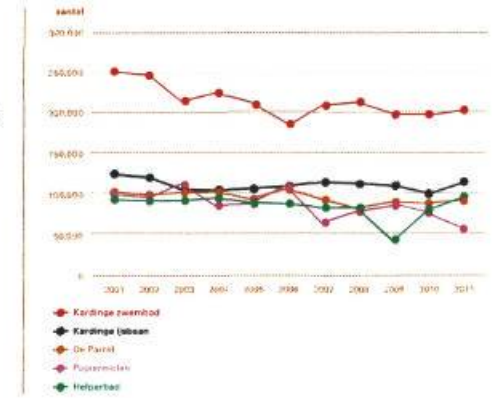




## Sport en Bewegen

fig 28  
**Bezoekers gemeentelijke zwembaden  
 en ijsbaan**

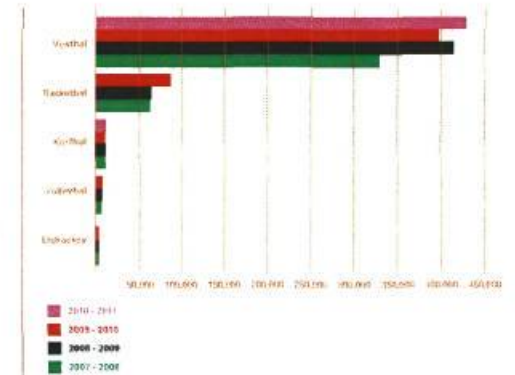
Het weer heeft een zeker effect op bezoek van zowel binnen als buitenbaden. Dit veroorzaakt een deel van de schommelingen in de bezoekersaantallen.



### Terra Flames geeft gas

fig 29  
**Bezoekers topsportwedstrijden  
 per seizoen**

Voetbal (FC Groningen) blijft veruit de populairste sport. Het aantal bezoekers aan de Euroborg is in het seizoen 2010-2011 gestegen. Basketbal (Gasterra Flames) is een snel groeiende tweede. Groningen is in Nederland basketbalstad nummer een qua bezoekersaantallen.





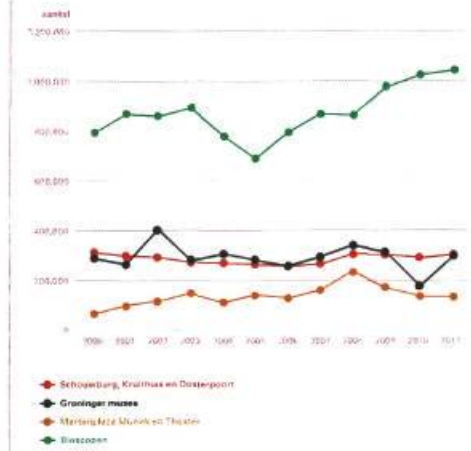
## Cultuur

### Stijging bioscoop publiek

fig 30

Bezoekersaantallen bioscopen, Schouwborg, Oosterpoort en Martiniplaza per seizoen

Opvallend is het nog steeds stijgende bioscoopbezoek. Het Groninger museum had, qua bezoekers, een beter jaar dan 2010 (verbouw). Het theaterbezoek is heel licht gestegen.



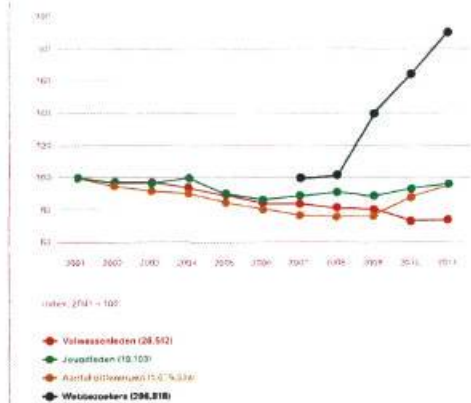
### Meer jeugdlezers minder volwassenlezers

fig 31

Leden en uitleningen bij de openbare bibliotheken

Van "ontlezing" lijkt in de Stad geen sprake. Het aantal jeugdleden neemt toe evenals het aantal uitleningen (overigens niet alleen boeken).

Ook het aantal webbezoekers is gestegen naar zo'n 290.000 bezoekers dit was in 2007 nog 150.000.





## Verkeer

Het autoverkeer neemt wat toe, vooral op de ringwegen

fig 32  
Ontwikkeling van het autoverkeer, binnen- en agglomeratiecordon, ringwegen

De groei van het auto- en het fietsverkeer op het binnen- en agglomeratiecordon is de afgelopen jaren redelijk stabiel tot licht groeiend, alleen op de ringwegen is nog een duidelijke toename van het autoverkeer te zien.

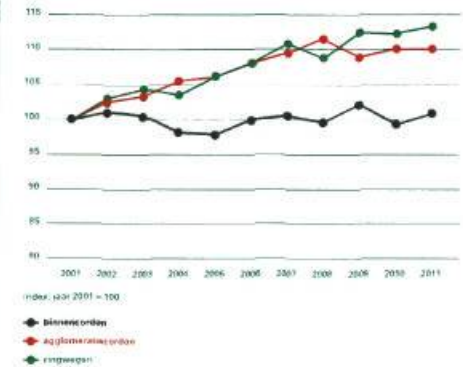
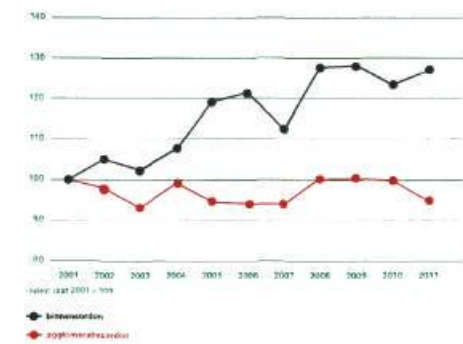


fig 33  
Ontwikkeling van het fietsverkeer, binnen- en agglomeratiecordon

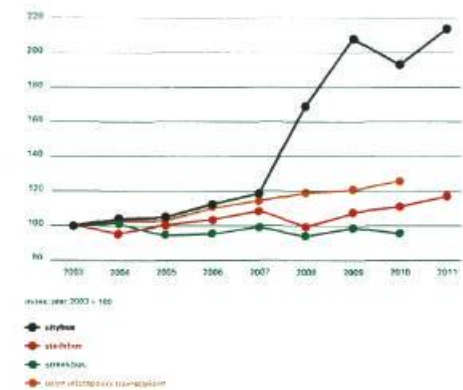
Binnen de Stad is het fietsverkeer toegenomen, het aandeel "forensenfietsers" is echter afgenomen.



### Citybus minder passagiers

fig 34  
Ontwikkeling van het aantal vervoerde passagiers, citybus en stadbus

Het gebruik van de de citybus en bussen in de stad is in 2011 ten opzichte van 2010 toegenomen. Het aantal reizigers van de bussen in de stad was in 2011 20,6 miljoen tegen 19,6 miljoen in 2010. Ook het gebruik van de P+R Citybus is gestegen van 1,72 miljoen naar 1,92 miljoen exclusief P+R Karding. Inclusief P+R Karding is het P+R-citybusgebruik 2,56 miljoen. De stijging van het P+R-gebruik komt mede door de opening van P+R Hoogkerk. Het aantal instapper op de drie treinstations in Groningen is ook gestegen naar 39.036. In 2008 en 2009 ging het om 36.510 en 37.273 instappers







## Wonen

fig 35

### Bouw en onttrekking van woningen

Er is minder nieuwbouw dan vorig jaar. De crisis op de woningmarkt heeft ook in Groningen z'n effect, al lijkt het niet zo ernstig als in de rest van ons land. Er zijn, als gevolg van een tegenvallende woningmarkt, relatief meer huurwoningen neergezet en relatief minder koopwoningen. Er zijn aanzienlijk minder woningen onttrokken.

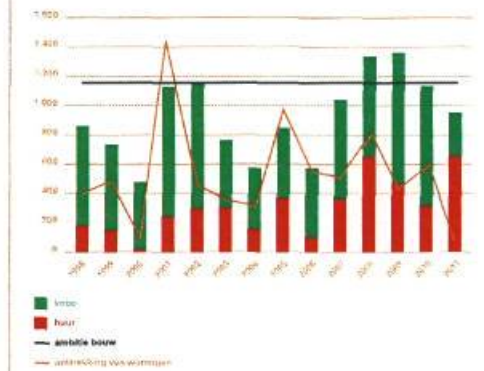


fig 36

### Ontwikkeling van het aantal woonruimten in Groningen

De groei van het aantal niet zelfstandige wooneenheden is na een forse groei in 2005-2008 nu veranderd in een vrij lichte groei.

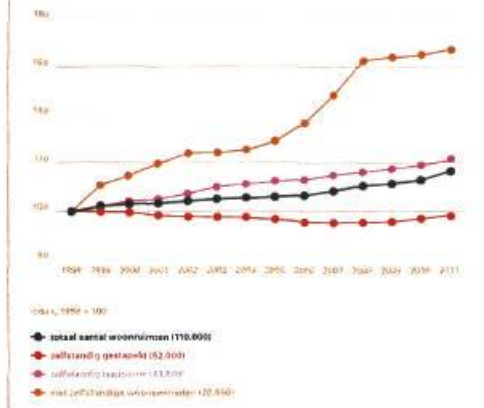
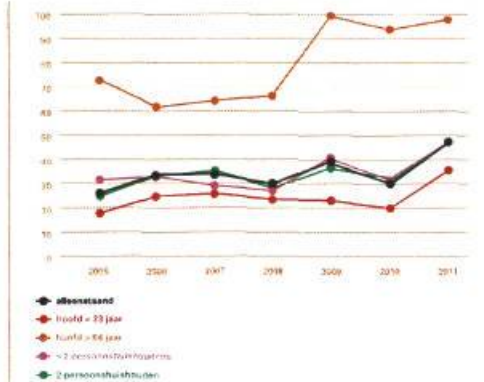
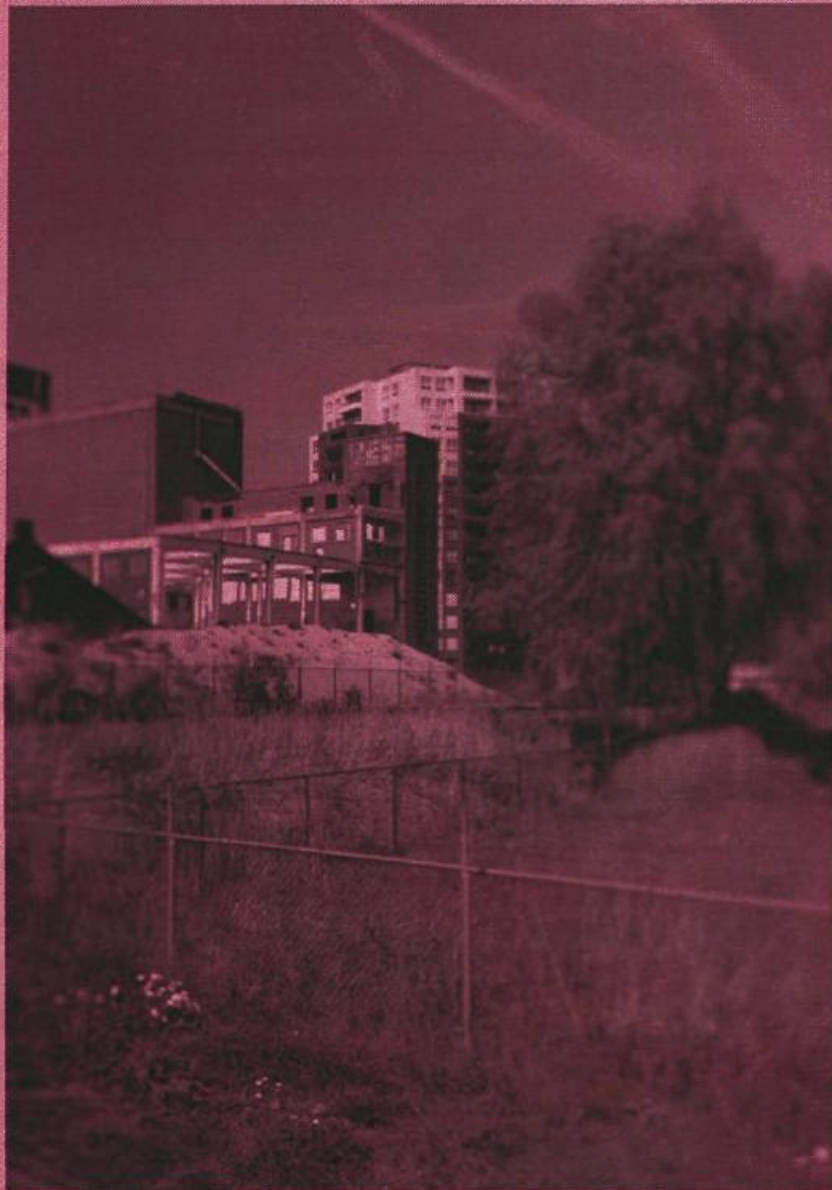


fig 37

### Slaagkans op het vinden van een sociale huurwoning van actief woningzoekenden

De slaagkans op het vinden van een woning is over het gehele periode toegenomen. Dit houdt mede verband met het toegenomen aantal huurwoningen (zie tabel 40).





## Onderhoud en beheer openbare ruimte

### Schoon en heel: constant

fig 38

Schoonhouden van de stad: het percentage van de bevolking dat tevreden is volgens de L&V enquête

De tevredenheid blijft bijna 80% door de jaren heen.

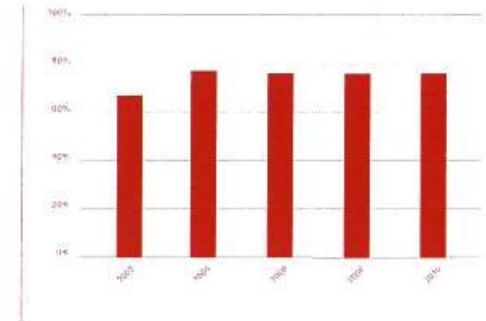


fig 39

Schoon en heel: het percentage waarnemingen dat voldoet aan de borgnorm

Over schoon heel in de Stad geldt ook hier een tevredenheidpercentage van 89% en over het ecologisch beheer 95%.

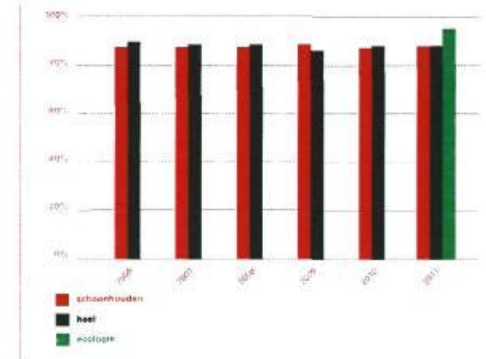
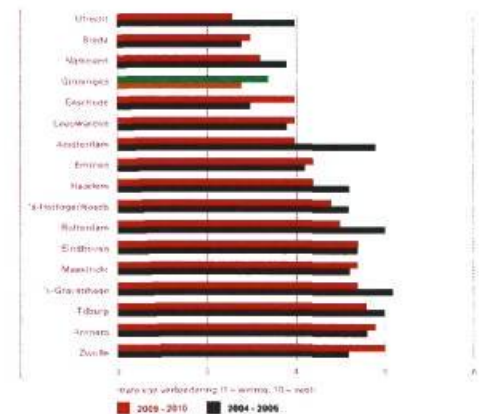


fig 40

De score op het leefbaarheidsaspect verloederung, Groningen vergeleken

Groningen scoort in peilingen als een van de minst 'verloederde' steden van Nederland. De Groningers zijn hierover wel ietwat negatiever dan 5 a 6 jaar geleden.



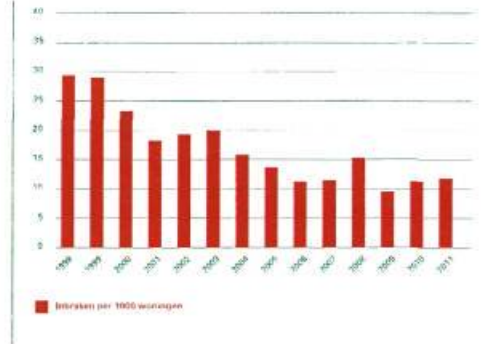
## Veiligheid

### Inbraak: licht gestegen

fig 41

Inbraak: aantal aangiften van inbraak in woningen per 1000 woonruimten

Het aantal woninginbraken is miniem gestegen.



### Mishandeling: licht gedaald

fig 42

Geweld: aantal aangiften van mishandeling/ geweld per 1000 inwoners

Het aantal geweldsdelicten is sinds 2007 in een constant dalende lijn.

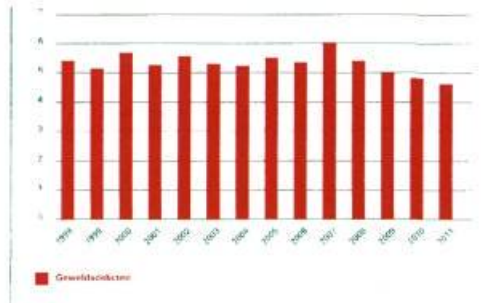


fig 43

Het onveiligheidsgevoel in de buurt behoort is in Groningen veel lager dan gemiddeld in de andere Nederlandse steden.

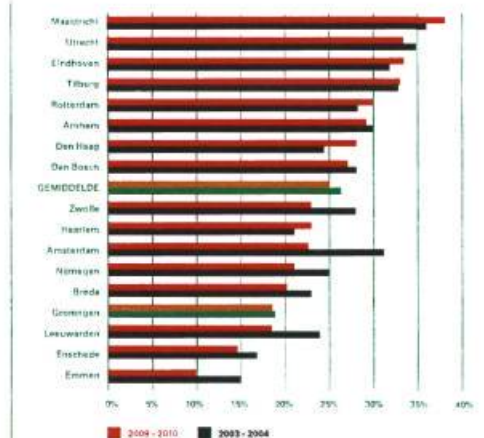


fig 44

**Onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt**

Het gevoel van onveiligheid is het grootste in het centrum en in de (oude) wijken ten Noorden daarvan.

toerniv



fig 45

**Aantal woninginbraken per 1000 woonruimten in 2011 (in gemeente Groningen 11,4 per 1000 woonruimten)**

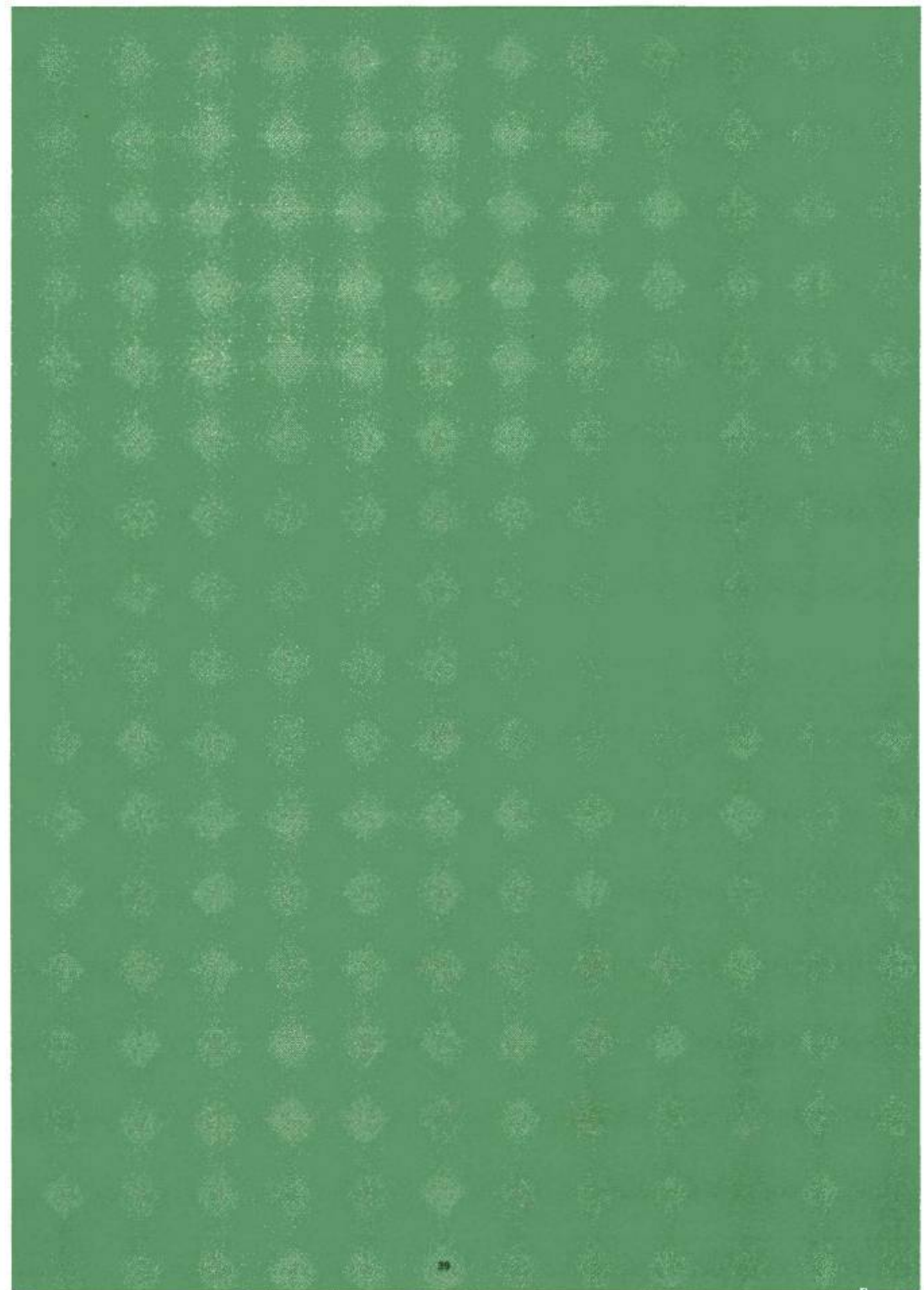
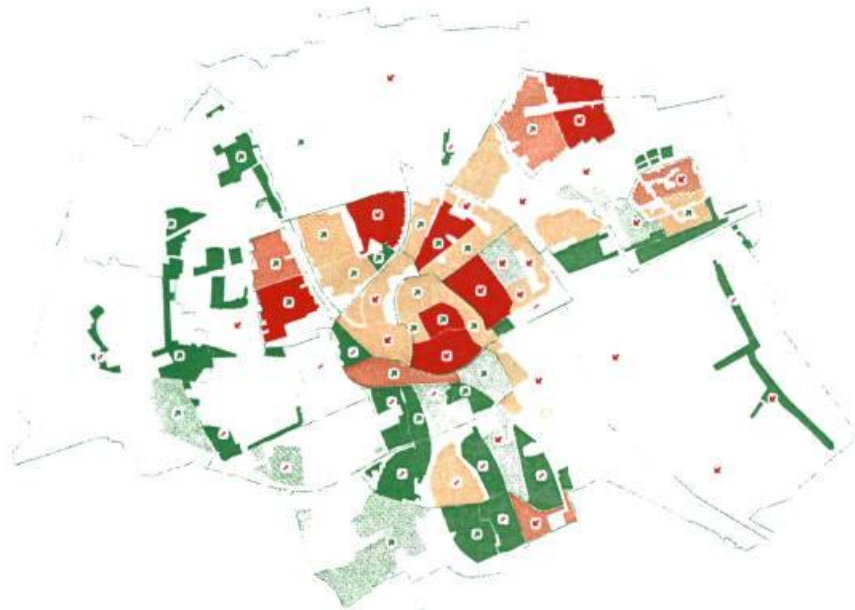
Vooraf in de oude wijken rondom de binnenstad is het aantal woninginbraken afgenomen.

toerniv



fig 46  
Aantal geweldsdelicten per 1000 woonruimten  
2011 (in gemeente Groningen 891)

Qua geweldsdelicten is er geen eenduidige ontwikkelingen in de wijken aan te wijzen. De lastigheid is namelijk dat het een optelsom is van meerdere vormen van geweldsdelicten (uitgaansgeweld, huiselijk geweld).



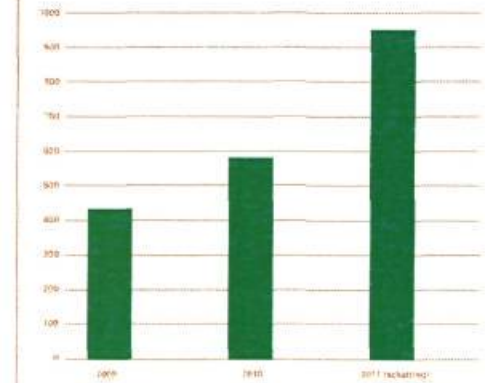


## Duurzaamheid

### Eerste woningen duurzaam gerenoveerd

fig 47  
Duurzaam gerenoveerde woningen van  
woningcorporaties

Het aantal duurzaam gerenoveerde woningen is  
van 576 gestegen naar boven de 900 (inschatting).



### Afvalhoeveelheid neemt toe, rendement scheiding ook

fig 48  
Gescheiden ingezameld huishoudelijk afval

Van de afvalinzameling neemt alleen de  
papierinzameling af. Een mogelijke oorzaak is de  
economische malaise.

